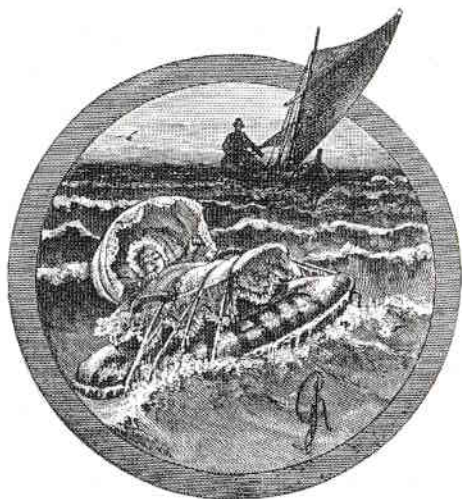

LIBRIS

We know
books

Jules Verne

Indiile negre

Autor: Jules Verne

Titlu: Indiile negre

Titlu original: Les Indes noires

Ilustrații: Jules Férat

© Editura: Aldo Press, București, ©Toate drepturile rezervate

Traducator : P.I. Barad-Roman

Dtp: Ștefănescu Victor Mihai

Informații, comenzi ramburs, comenzi
pentru editare și tipărire de cărți și broșuri

www.aldopress.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VERNE, JULES

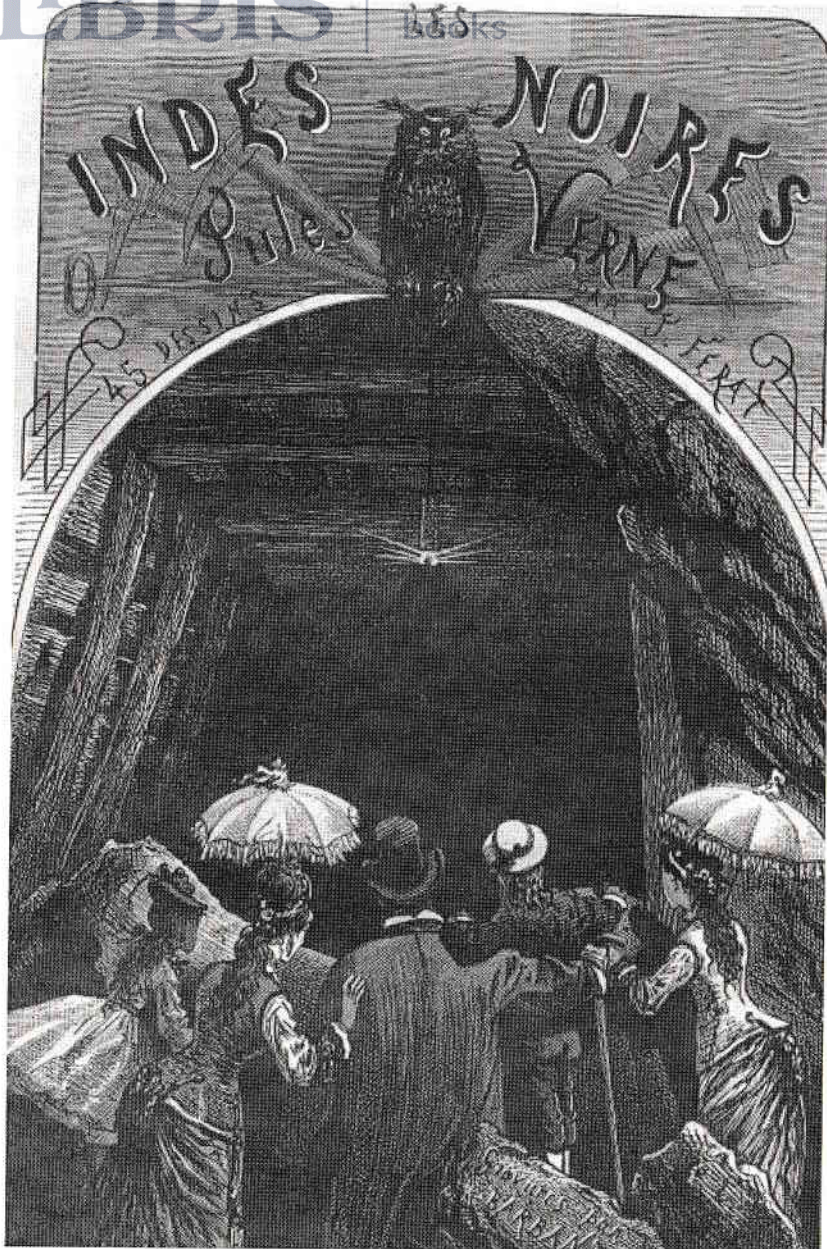
Indiile negre / Jules Verne. - București : Aldo Press, 2023

ISBN 978-606-050-303-3

821.133.1

Cuprins

Capitolul 1	Două scrisori contradictorii
Capitolul 2	La drum!
Capitolul 3	Subsolul Regatului Unit
Capitolul 4	Mina Dochart
Capitolul 5	Familia Ford
Capitolul 6	Câteva fenomene inexplicabile
Capitolul 7	O experiență a lui Simon Ford
Capitolul 8	O explozie de dinamită
Capitolul 9	Noua Aberfoyle
Capitolul 10	Dus și întors
Capitolul 11	Doamnele de foc
Capitolul 12	Isprăvile lui Jack Ryan
Capitolul 13	Coal-city
Capitolul 14	Suspendat de un fir
Capitolul 15	Nell la Cottage
Capitolul 16	Pe scara oscilantă
Capitolul 17	Un răsărit de soare
Capitolul 18	De la lacul Lomond la lacul Katrine
Capitolul 19	O ultimă amenințare
Capitolul 20	«Penitentul»
Capitolul 21	Căsătoria lui Nell
Capitolul 22	Legenda bătrânului Silfax

Capitolul 1

Două scrisori contradictorii

DOMNULUI J.R. STARR, INGINER
Canongate
Edinburgh

În cazul când domnul James Starr este de acord să vină mâine la exploatarea de huilă de la Aberfoyle, mina Dochart, puțul Yarow, i se va face o comunicare de natură să-l intereseze.

Domnul Starr va fi așteptat toată ziua la gara din Callander de către Harry Ford, fiul fostului maistru Ford. Domnul Starr este rugat să țină secretă această invitație.

James Starr primise scrisoarea cu prima distribuire a poștei, la data de 3 decembrie 18... Scrisoarea purta ștampila poștei din Aberfoyle, comitatul Stirling, Scoția.

Inginerul deveni foarte curios. Nici nu-i trecu prin minte că scrisoarea putea fi o farsă. Îl cunoștea de mult pe Simon Ford, unul din foștii maiștri din minele de la Aberfoyle, unde fusese el timp de douăzeci de ani director – ceea ce în minele de huilă din Anglia se numește viewer, adică supraveghetor.

James Starr era un bărbat robust, în vârstă de cincizeci și cinci de ani, dar arăta ca de patruzeci. Era unul dintre cei mai distinși membri ai unei vechi familii din Edinburgh. Lucrările sale făceau cinste onorabilei corporații de ingineri, care epuizau, încet, încet subsolul carbonifer al Regatului Unit, la Cardiff, la Newcastle, ca și în comitatele din sudul Scoției. Dar numele lui James Starr cucerise stima generală, mai ales în adâncimile acelor misterioase exploatări de huilă de la Aberfoyle, învecinate cu minele de la Alloa, care ocupau o parte a comitatului Stirling.

Acolo și-a desfășurat aproape întreaga sa existență de inginer. În afară de aceasta, James Starr era și președintele Societății anticarilor scoțieni, membru al celei mai importante societăți științifice, *Royal Institution*, iar «Revista din Edinburgh» publica adesea articole remarcabile semnate de el.

După cum se vede, James Starr era unul din acei savanți cu spirit practic, cărora li se datorează prosperitatea Angliei. El se bucura de o mare considerație în vechea capitală a Scoției, căreia pe drept i se spunea «Atena Nordului».

Este cunoscut că englezii au dat ansamblului vastelor mine de huilă un nume foarte semnificativ. Ei le spuneau, în mod justificat, «Indiile negre», deoarece aceste mine au contribuit, se pare mai mult decât Indiile Orientale, la sporirea surprinzătoarelor bogății ale Regatului Unit. Acolo, în subteran, un întreg popor de mineri muncea zi și noapte pentru a extrage din subsolul britanic cărbunele, acest prețios combustibil, element indispensabil vieții industriale.

În epoca respectivă, durata de exploatare a minelor, calculată de specialiști, era foarte îndelungată și nu se temeau de epuizarea lor într-un viitor apropiat. După părerea lor, zăcămintele carbonifere ale celor două lumi puteau fi exploatare în mod intens încă mult timp. Fabricile adaptate la diverse produse industriale, locomotivele, locomobilele, vapoarele, uzinele de gaz nu duceau încă lipsă de combustibil mineral.

În ultimii ani, însă, odată cu dezvoltarea industriei, consumul de cărbune crescuse atât de mult încât unele zăcămintele de huilă fuseseră epuizate până la straturile cele mai sărace. Părăsite acum, aceste foste mine găureau și brăzdau în mod inutil solul, cu puțurile lor nefolosite și galeriile pustii. Aceasta era situația minelor de la Aberfoyle. În urmă cu zece ani, ultimul vagonet transportase ultima tonă de huilă a acestui zăcământ.

Utilajele din subteran, mașinile destinate tracțiunii mecanice pe șinele din galerii, vagonetele formând trenuri, locomotivele de mină, coliviile ce deserveau puțurile de extracție, conductele de aer comprimat pentru acționarea perforatoarelor, într-un cuvânt tot ce constituia utilaj pentru exploatare fusese scos din galerii

și părăsit la suprafața solului. Minele secătuite erau asemenea cadavrului unui mastodont de proporții fantastice, căruia i s-ar fi amputat organele vitale și i s-ar fi lăsat doar scheletul.

Mai existau niște scări lungi de lemn care deserveau galeriile minelor, prin puțul Yarow. De când încetase exploatarea, aceasta era singura cale de acces către galeriile minei Dochart.

În exterior, clădirile care altădată deserveau lucrul la suprafață indicau încă locul unde fuseseră săpate puțurile minelor ce formaseră laolaltă exploatarea de huilă de la Aberfoyle, astăzi pustie.

Tristă fu ziua în care minierii părăsiră zăcământul unde munciseră atâția ani.

James Starr adunase cele câteva mii de lucrători ce alcătuiau populația activă și curajoasă a minelor – mineri, vagonetari, conductori, rambleiori, dulgheri, cantonieri, recepționeri, fierari, tâmplari, pe toți, bărbați, femei, bătrâni, copii, lucrători de subteran și de suprafață. Cu toții se aflau în imensa curte a minei Dochart, care altădată era plină de stocurile de producție.

Acești oameni de treabă, pe care nevoile existenței aveau să-i împrăștie, ei care ani îndelungați s-au succedat din tată în fiu în bătrâna Aberfoyle, așteptau, înainte de a o părăsi pentru totdeauna, ultimele cuvinte de rămas bun ale inginerului lor. Compania le distribuise ca gratificație beneficiile anului curent. La drept vorbind, prea puțin, pentru că valoarea calitativă slabă a straturilor depășise cu puțin cheltuielile exploatării. Acest modest ajutor trebuia să le permită să reziste până vor fi din nou angajați fie la minele vecine, fie la fermele sau uzinele comitatului.

James Starr stătea în picioare în fața vastei hale unde funcționaseră timp îndelungat mașinile cu aburi ale puțului de extracție.

Simon Ford, maistrul minei Dochart, și alți câțiva șefi de echipă îl înconjurau.

James Starr își scoase pălăria; minierii, cu capul descoperit, păstrau o liniște profundă.

Această scenă de rămas bun era emoționantă și, în același timp, plină de măreție.

— Prieteni, spuse James Starr, a sosit momentul despărțirii! Minele de huilă de la Aberfoyle, care atâția ani ne-au reunit într-o muncă comună, sunt astăzi epuizate... Cercetările noastre n-au descoperit un nou strat, astfel că din mina Dochart a fost extrasă ultima bucată de huilă.

În sprijinul cuvintelor sale, James Starr arată minerilor un bloc de cărbune păstrat pe fundul unui vagonet...

— Această bucată de huilă, dragii mei, continuă Starr, e ca și ultima globulă de sânge care mai circulă prin vinele minei! O vom păstra așa cum am păstrat primul fragment de cărbune extras acum cincizeci de ani din zăcămintele de la Aberfoyle. Între aceste două bucăți s-au succedat multe generații în minele noastre! Acum s-a terminat! Ultimele cuvinte pe care vi le adresează inginerul vostru sunt cuvinte de rămas bun. Mina care s-a golit sub mâinile voastre v-a dat posibilitate să trăiți. Munca a fost grea, dar nu fără folos pentru voi. Marea noastră familie se va împărția și nu cred că viitorul va mai reuni vreodată pe membrii ei răspândiți... Dar să nu uitați că am trăit mulți ani laolaltă și că la minierii din Aberfoyle e o datorie de onoare de a se într-ajutora. Nici foștii voștri șefi nu vor uita acest lucru. Când ai muncit împreună, nu poți fi străin unul de altul. Vom veghea asupra voastră și, oriunde veți merge, ca niște oameni cinstiți ce sunteți, vă vor urma recomandările noastre. Rămâneți cu bine, dragi prieteni! Vă doresc noroc!

Spunând acestea, James Starr strânse în brațele sale pe cel mai în vârstă dintre lucrători, care avea ochii plini de lacrimi. Apoi, maiștrii diverselor mine veniră să strângă mâna inginerului, în timp ce minierii agitau pălăriile strigând:

— Adio, James Starr, șeful și prietenul nostru!

Această despărțire avea să lase o amintire veșnică în inimile lor viteze. Încet, încet, toată populația părăsi cu tristețe curtea vastă a minei. În jurul lui James Starr se făcu un gol.

Solul negru al cărărilor ce duceau la mina Dochart răsună pentru ultima oară sub pasul minerilor, iar tăcerea urmă animației care până atunci înviorase mina. Un singur bărbat rămase lângă James Starr. Era maistrul Simon-Ford. Alături de acesta stătea un

tânăr în vârstă de cincisprezece ani, fiul său Harry, care de câțiva ani era folosit la lucrările de subteran.

James Starr și Simon Ford se cunoșteau și, cunoscându-se, se stimau reciproc...

— Adio, Simon, spuse inginerul.

— Adio, domnule Starr, răspunse maistrul, sau mai bine lăsați-mă să vă spun: la revedere!

— Da, la revedere, Simon! Știi că voi fi totdeauna fericit să te întâlnesc și să putem vorbi de trecutul bătrânei noastre Aberfoyle!

— Știu, domnule James.

— Casa mea din Edinburgh te așteaptă, Simon!

— E departe Edinburgh-ul! răspunse maistrul dând din cap. Da, da, e departe de mina Dochart.

— Departe, Simon! Unde vei locui?

— Aici, domnule James. Nu vom părăsi mina, pe bătrâna noastră doică, pentru că i-a secat laptele. Împreună cu soția și fiul meu, îi vom rămâne credincioși!

— Adio, Simon, mai spuse o dată inginerul, iar vocea, fără voia lui, îi trăda emoția.

— Nu adio, vă repet, la revedere, domnule James! Pe cuvântul lui Simon Ford, Aberfoyle vă va revedea!

Inginerul nu voi să spulbere această ultimă iluzie a maistrului, îl îmbrățișă pe tânărul Harry care îl privea cu ochii săi mari, plini de emoție. Strânse încă o dată mâna lui Simon Ford și părăsi mina.

Iată ce se întâmplase cu zece ani în urmă!

Cu toată dorința exprimată de a se revedea într-o bună zi, James Starr nu mai auzise vorbindu-se despre maistrul său.

După zece ani de la despărțire, iată că primește o scrisoare de la Simon Ford, care îl invită să reia fără întârziere drumul fostelor mine de la Aberfoyle. «O comunicare de natură să-l intereseze». Ce să fie oare? Mina Dochart! Puțul Yarow! Câte amintiri din trecut răscoliseră în inima sa aceste denumiri! Da, erau timpuri bune de muncă și de luptă. Cea mai bună perioadă din viața lui de inginer.

James Starr recitea scrisoarea, întorcând-o pe toate părțile. Îi părea rău că Simon Ford nu mai adăugase măcar un rând. «De ce așa laconic? gândea el cu ciudă. Bătrânul maistru să fi descoperit vreun nou strat? E oare cu putință? Nu!»

James Starr își amintea cu ce grijă minuțioasă fuseseră explorate perimetrele minei înainte de a înceta definitiv lucrările. El însuși efectuase ultimele sondaje, fără a găsi nici urmă de zăcămint în solul secătuit de o exploatare împinsă la exces. S-au făcut încercări și în terenul de sub ultimele straturi, chiar și în gresia roșie devoniană, dar fără rezultat. James Starr a părăsit mina cu convingerea fermă că ea nu mai posedă nicio bucată de cărbune.

«Nu, își spunea el, nu. Cum să admit că ceea ce n-au reușit cercetările mele ar fi putut să reușească cercetările lui Ford? Totuși, bătrânul maistru știe bine că un singur lucru pe lume mă poate interesa. Dar de ce îmi cere să tănuiesc invitația de a mă duce la mina Dochart?»

James Starr revenea mereu la același gând. Inginerul îl cunoștea însă pe Simon Ford ca pe un miner priceput dotat în mod special cu instinctul meseriei. Nă-l revăzuse de pe vremea când exploatarea minelor de la Aberfoyle fusese abandonată.

Ce-o fi devenit bătrânul maistru? Habar nu avea cu ce se ocupa și unde locuia cu soția și fiul său. Tot ce știa acum era că i-a fixat o întâlnire, la puțul Yarow, și că fiul său Harry îl va aștepta la gara din Callander mâine, toată ziua. De bună seamă, era vorba de o vizită la mina Dochart.

«Mă voi duce, da, mă voi duce!» hotărî James Starr care simțea cum îi crește nerăbdarea pe măsură ce treceau orele.

Merituosul inginer aparținea acelei categorii de oameni pasionați al căror creier este în continuă efervescență, ca un ceainic așezat pe o flacăra. Există creiere în care ideile clocotesc, altele în care ele mocnesc liniștit. În acea zi, ideile lui James Starr clocoteau din plin.

Un incident neprevăzut se produse în cursul zilei. Aceasta fu picătura de apă care, pe moment, avea să condenseze toți aburii acestui creier.

După-masă, pe la orele șase, servitorul lui James Starr îi aduse o a doua scrisoare ce sosisese cu a treia poștă. Scrisoarea era pusă într-un plic grosolan, iar scrisul arăta că autorul ei nu era obișnuit să mânuiască condeiul.

James Starr deschise plicul care conținea doar o bucată de hârtie îngălbenită de vreme, ruptă dintr-un caiet ieșit din uz. Pe această hârtie era o singură frază care spunea:

Este inutil să se deranjeze inginerul James Starr – scrisoarea lui Simon Ford este acum fără obiect.

Scrisoarea nu era semnată.

Capitolul 2

La drum!

Când primi a doua scrisoare care o contrazicea pe prima, cursul ideilor lui James Starr se opri brusc.

«Ce-o fi însemnând aceasta?» se întreba inginerul privind plicul pe jumătate rupt care purta, ca și primul, ștampila poștei din Aberfoyle. Scrisoarea fusese deci expediată din același punct al comitatului Stirling. Evident, nu era scrisă de bătrânul maistru, dar tot atât de evident era că autorul acestei scrisori cunoștea secretul lui Ford, deoarece el contramanda în mod formal invitația făcută lui Starr de a se duce la puțul Yarow.

Să fie adevărat că prima comunicare nu mai avea obiect?

Cineva era interesat să-l împiedice pe James Starr de a răspunde în mod util sau inutil invitației făcute de Ford?

S-ar putea să fie o intenție răuvoitoare de a contracara proiectele maistrului. Asta i se păru mai plauzibil inginerului.

Contradicția dintre cele două scrisori avu ca rezultat dorința și mai vie a lui James Starr de a se duce la mina Dochart. De altfel, dacă totul nu era decât o mistificare, mai bine să afle adevărul. Așa hotărî James Starr după o matură chibzuință. El simțea că se cuvine să acorde o mai mare încredere primei scrisori decât celei de-a doua, cu alte cuvinte chemării unui om ca Simon Ford mai curând decât cuvintelor unui anonim oarecare.

«Într-adevăr, deoarece cineva caută să influențeze hotărârea mea, înseamnă că ceea ce vrea să-mi comunice Ford trebuie să aibă o importanță extremă. Măine, la ora convenită, mă voi afla la întâlnirea indicată».

Seara James Starr se pregăti de drum.

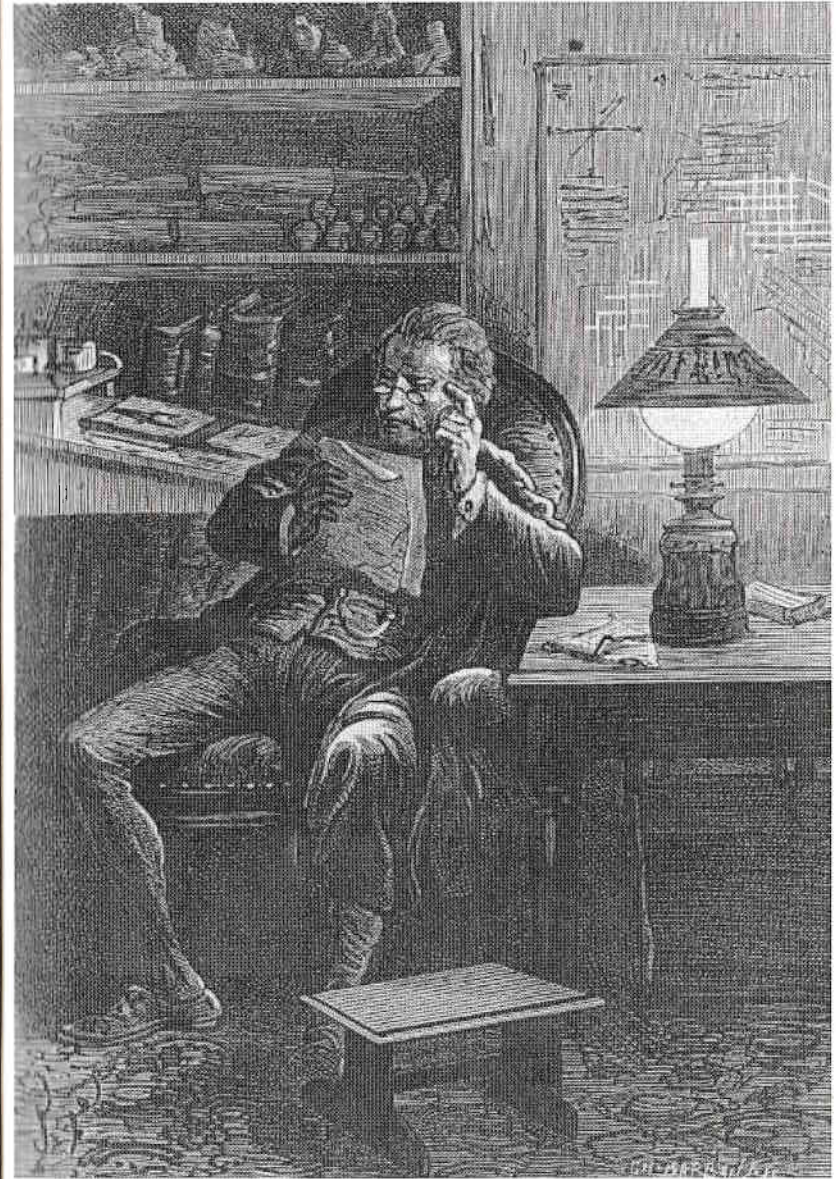
Prevăzând că absența sa s-ar putea prelungi câteva zile, el preveni printr-o scrisoare pe domnul W. Elphiston, președintele societății *Royal Institution*, că nu va putea asista la următoarea ședință. Se eliberă, de asemenea, de două-trei probleme de care trebuia să se ocupe în timpul săptămânii. După ce dădu dispoziții servitorului său să-i pregătească bagajul, se culcă, mai impresionat decât merita, poate, de toată această întâmplare.

A doua zi dimineața, la orele cinci, James Starr sări din pat, se îmbracă cu haine călduroase, deoarece cădea o ploaie rece, și părăsi locuința sa din Canongate¹ pentru a se îmbarca la Granton-pier pe vaporul care parcurge în trei ore fluviul Forth până la Stirling.

Pentru prima dată, poate, i se întâmpla lui James Starr ca, traversând Canongate, să nu se întoarcă spre a privi Holyrood, palatul foștilor suverani ai Scoției, să nu se uite nici la santinelele din fața fortificațiilor, îmbrăcate în anticele lor costume scoțiene alcătuite dintr-o fustă de stofă verde, manta cu pătrățele și o geantă din piele de capră, cu peri lungi, atârând pe șold. Cu toate că era un cititor fanatic al lui Walter Scott, așa cum e orice adevărat vlăstar al Caledoniei, inginerul nu aruncă nicio privire, cum ar fi făcut de obicei, hanului unde a tras Waverley și unde croitorul îi adusese acel costum din tartan², pentru bătălie, pe care-l admira cu atâta naivitate văduva Flockhart. Nici nu salută

¹ Stradă principală, vestită, din vechiul Edinburgh.(n.a.)

² Tartan - țesătură din lână în carouri mari, divers colorate, folosită în Scoția.

James Starr.

piata cea mică unde muntенii își descărcaseră puștile după victoria Pretendentului, cu riscul de a o ucide pe Flora Mac Ivor. Orologiul închisorii își arăta în mijlocul străzii cadranul dezolant. Îl privi doar, ca să fie sigur că nu e în întârziere pentru plecare. Trebuie să mărturisim că nu întrezărise în Nelher-Bow casa marelui reformator John Knox, singurul bărbat pe care nu l-au putut seduce zâmbetele Mariei Stuart. O luă pe High Street, strada populară, atât de minuțios descrisă în romanul «Abatele»³, și se îndreptă către podul uriaș de pe Bridge Street, care unește cele trei coline ale Edinburgh-ului. După câteva minute ajunse la General Railway⁴, iar după o jumătate de oră coborî din tren la Newhaven, un frumos sat de pescari situat la o milă de Leith, unde se află portul Edinburgh-ului. Fluxul acoperea plaja negricioasă și pietroasă a litoralului. Primele valuri scăldau estacada – un soi de dig susținut cu lanțuri. La stânga, unul din vapoarele care fac cursa Edinburgh-Stirling era ancorat la țarm.

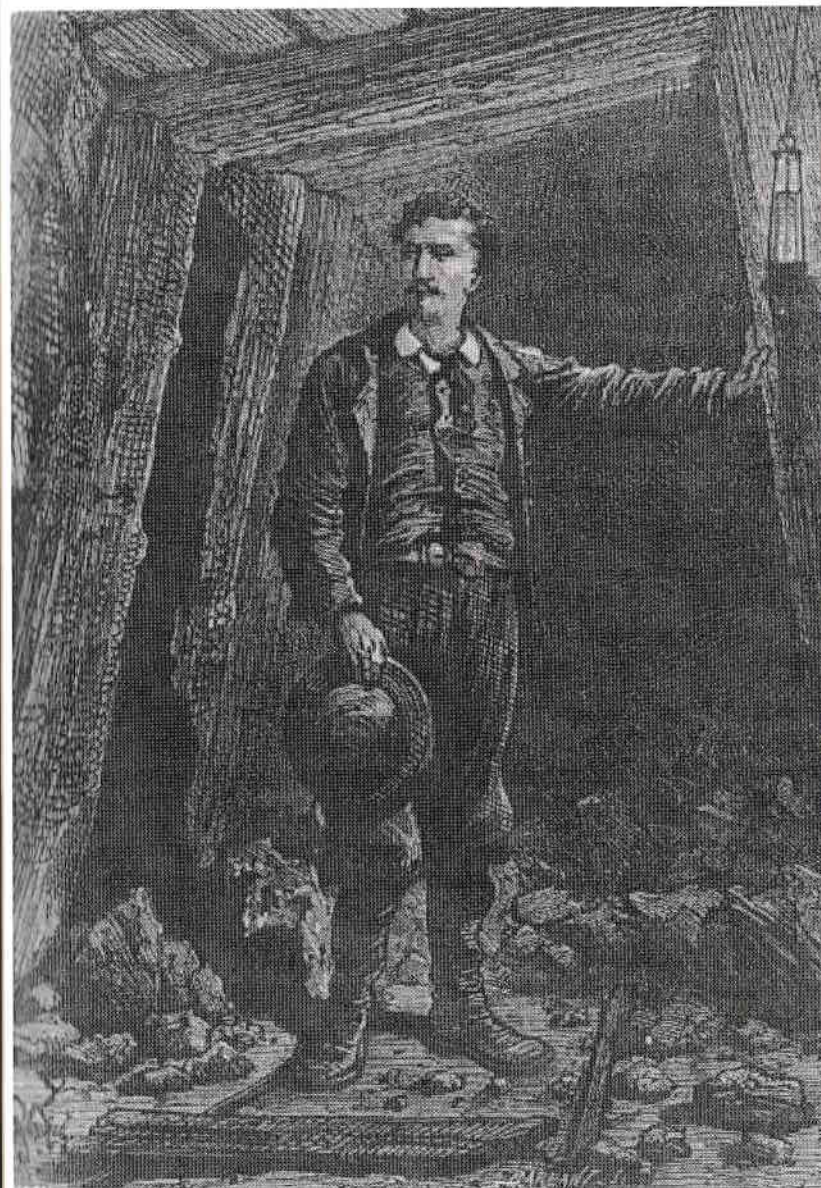
În acel moment, coșul vaporului *Prințul de Galles* scotea nori negri de fum, iar cazanul său duduia înăbușit.

La sunetul clopotului care bătu de câteva ori, călătorii întârziți alergară grăbiți. Erau acolo o mulțime de negustori, fermieri, pastori ușor de recunoscut după pantalonii lor cam scurți și redingotele lungi, cu un tiv alb în jurul gâtului. James Starr se îmbarcă printre primii. El sări sprinten pe puntea vaporului. Deși ploua torențial, niciunul dintre călători nu se gândea să se adăpostească în saloanele vaporului. Toți stăteau nemișcați pe punte, înfășurați în pledurile lor de călătorie, unii dintre ei înviorându-se din când în când din sticla lor cu gin sau whisky, ceea ce ei numeau «a se îmbrăca pe dinăuntru». Se auzi o ultimă bătaie de clopot, ancorele fură ridicate, iar vaporul înaintă spre ieșirea din micul bazin care îl adăpostea de valurile Mării Nordului.

Firth of Forth, astfel e denumit golful săpat între malurile comitatului Fife, la nord, și ale comitatelor Lillilghow, Edinburgh și Haddington la sud. El formează estuarul lui Forth, un fluviu

3 «Abatele», roman de Walter Scott, al cărui subiect este evadarea Mariei Stuart din Lochleven (1568).

4 Gara din Edinburgh.

Harry.